

SPD w procesie integracji Europy (1945-2009)

Streszczenie

Socjaldemokratyczna Partia Niemiec jest jedną z największych partii w Niemczech. Jej rola w procesie integracji Europy uwidoczniła się po II wojnie światowej. Sama idea integracji europejskiej, a w zasadzie jej różne koncepcje integracji Starego Kontynentu rozwijane były wcześniej, dlatego istotne było przedstawienie niemieckich koncepcji integracji Europy rozwijanych od Ottona III a kończąc ów rys historyczny na czasach nowożytnych. W osobnym podpunkcie omówione zostały nurty integracyjne Europy powojennej. Kluczowe pojęcia – koncepcja polityczna, doktryna polityczna, program polityczny wykazują wzajemną zależność, która stanowi niejako bazę dla ukazania stanowiska Socjaldemokratycznej Partii Niemiec w procesie integracji Europy. Dlatego przedstawione zostały koncepcje polityczne czołowych polityków SPD, doktryna SPD oraz doktryna Niemiec pod rządami SPD a także programy polityczne Socjaldemokratycznej Partii Niemiec.

Analiza czynników wewnętrznych i międzynarodowych, które determinowały politykę europejską Socjaldemokratycznej Partii Niemiec pozwoliła wyszczególnić trzy okresy. Pierwszy to lata 1945-1949, kiedy to realizacja jakiegokolwiek polityki była zależna od polityki mocarstw okupacyjnych. Drugi okres obejmujący lata 1949 do 1990 to czas istnienia obok siebie dwóch państw niemieckich – RFN i NRD. Skupiając się na działalności SPD chciałam pokazać jej aktywną politykę na rzecz pogłębiania i poszerzania Europy, a tym samym ukazując wychodzenie Niemiec z izolacji (politycznej, gospodarczej) spowodowanej zależnością od mocarstw zwyciężskich. Okres trzeci obejmujący lata 1990-2009 tj. od zjednoczenia dwóch państw niemieckich do zakończenia współrzędów w ramach Drugiej Wielkiej Koalicji (CDU/CSU/SPD) oraz wyborów do Parlamentu Europejskiego. W tym czasie następuje wzrost roli Niemiec i wyjście z roli „politycznego karła” do decydenta w sprawach Europy za czasów rządów socjaldemokracji.

Kolejne dwa rozdziały stanowią zasadniczą część pracy. Rozdział trzeci poświęcony jest analizie stanowiska SPD wobec pogłębiania integracji europejskiej, jej aktywną rolę na rzecz reform instytucji unijnych, czwarty dotyczy podejścia tej partii do zagadnienia rozszerzania WE/UE o kolejne państwa europejskie.

Rozdział piąty poświęcony został czołowym politykom wywodzącym się z SPD. Przedstawiłam w nim ich koncepcje dotyczące polityki europejskiej oraz wpływ tych polityków na politykę realizowaną przez partię i rząd. Ich zaangażowanie w stworzenie silnej gospodarczo, demokratycznej i stojącej na straży pokoju Europy miało znaczący wpływ na udział w tym zadaniu Niemiec i wzrost ich roli jako „motoru” integracji europejskiej.

